

Halkların Demokratik Partisi
Grup Başkanlığı

Sayı: 5029
Tarih: 28.01.2020

- 24597

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

24 Ocak akşam saatlerinde meydana gelen ve merkez üssü Elazığ'ın Sivrice ilçesi olan 6,8 büyüklüğündeki depremde, 37'i Elazığ'da dördü Malatya'da olmak üzere en az 41 kişi hayatını kaybetmiş, 1.607 kişi de yaralanmıştır.

Adıyaman, Kahramanmaraş, Diyarbakır ve Tunceli gibi çevre illerde de hissedilen depremde Elazığ ve Malatya'da 87 bina yıkılırken, 1287 binada ağır hasar, 56 binada orta ve 876 binada da az hasar tespit edilmiş ve acil olarak yıkılması gereken bina sayısı da 12 olarak açıklanmıştır.

Elazığ'da yaşanan deprem, kamuoyunda deprem vergileri ile toplanan paraların nerelere harcandığı ile ilgili soruları gündeme getirmiş, kamuoyunda yoğunca tartışılmış ve hatta bu soruları gündeme getiren 50 kişi hakkında soruşturma açıldığına yönelik bilgiler aktarılmıştır.

1999 depremiyle birlikte depremin zararlarını tazmin edebilmek için mevcut hükümet deprem vergisi olarak bilinen özel iletişim vergisini getirmişti. Bu Özel İletişim Vergisi 99 depremiyle birlikte depremin zararlarını tazmin etmek, yeni oluşacak depremler için önlemler alabilmek, toplanma alanları, deprem bilincinin gelişmesi gibi harcamaların finanse edilebilmesi için getirilmiş bir vergiydi. Bu vergi hayatımıza geçici olarak girmesine rağmen, iki kez uzatılmış ve 2003 yılında ise kalıcı hale getirilmiştir.

GSM operatörleri aracılığıyla yaptığımız konuşma, internet ve mesaj bedelleri üzerinden % 7,5 kadar ÖİV alınıyor. Vergi uzmanları, toplanan paranın 2000 yılından 2019 yılının sonuna kadar 67.5 milyarı geçtiğini söylemektedir.

Biz toplanan bu paranın depremde oluşabilecek çadır ihtiyacı için, yardım için, gıda yardımı için ayrılması gerektiğini, deprem bilincinin gelişmesi için ayrılması gerektiğini, deprem eğitimleri için, tatbikatlar için ayrılması gerektiğini, toplanma alanları için harcanması gerektiğini, AFAD'a, AKUT'a, Kızılay'a vb. kurumlara aktarılmasını beklerken, dönemin maliye bakanı Mehmet Şimşek bir soruda deprem vergilerinin duble yollara gittiğini dahi söylemiştir.

MS98

Türkiye'nin, deprem fay hatları bilinen ve belirli aralıklarla depremler yaşayan, bu depremlerde can kaybı ve maddi hasar boyutları oldukça yüksek tablolarla sık sık karşı karşıya kalan bir coğrafyaya sahip olması nedeniyle, bizlere "deprem" ile ilgili çok daha ciddi yaklaşımlar sergilememiz gerektiğini bir kez daha hatırlatma görevini yüklemektedir.

Deprem sonrasında vatandaşlarımızın büyük çoğunluğunun dayanışma ve yardımlaşma duygusuna sahip olduğu bilinen bir gerçektir, önemli ve değerlidir.

Ancak, bu bizim deprem için toplanan paraların akıbetini öğrenmemize engel olmamalıdır.

Bütün bunların ışığında;

- 1- Deprem için toplanan para ne kadardır?
- 2- Toplanan bu paraların ne kadarı vatandaşa ne kadarı depremin zararlarından korunmak için kullanılmıştır?
- 3- Bu para deprem dışında bir yerde kullanılmış mıdır? Ne kadarı kullanılmış, kullanılmayan paralara ne olmuştur?